

Н.М. Павлова

**Изучение лексического
и грамматического значения слова
на уроках марийского (горного) языка
в 5 классе**

Методическая разработка

Йошкар-Ола
ГБУ ДПО Республики Марий Эл
«Марийский институт образования»
2018

*Рекомендовано научно-методическим советом
ГБУ ДПО Республики Марий Эл «Марийский институт образования»*

Автор

Павлова Наталия Мануиловна, учитель марийского языка и литературы Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения «Пайгусовская средняя общеобразовательная школа» Горномарийского района

- Павлова Н.М.**
П 12 Изучение лексического и грамматического значения слова на уроках марийского (горного) языка в 5 классе: Методическая разработка. – Йошкар-Ола: ГБУ ДПО Республики Марий Эл «Марийский институт образования», 2018. – 19 с.

Анжыктым тема 5 классышты кырык мары йылмым тыменьмӱ годым вӱшлиӱлтеш. Цымырымы материал кырык мары йылмым тымдышвлӱлӱн «лексика» лаштыкым эртӱмӱ годым керӱл лин кердеш. Урок Федеральнӱ Кугижӱншӱ стандартвлӱлӱн келшен толеш. Бӱнгылдарымаш лаштыкышты темын керӱлжӱм, цель, задачвлӱм пӱлдӱртӱмӱ. Тӱнг лаштыкышты урокым эртӱрӱмӱ рӱдӱм анжыктым. Мычашышты бӱштӱмӱ пӱшӱлӱн иктешлӱмӱшӱм пумы. Приложеништӱ урокым эртӱрӱш дидактический материалым пӱлдӱртӱмӱ.

Техень тема доно урокым Кырык мары районыштышы сӱмӱрӱк специалиствлӱн семинар годым эртӱрӱмӱ. Урокышты кычылташ ярал презентацивлӱм «марий йылмым тунемына» образовательнӱ порталышты моаш лиеш.

В авторской редакции.

СОДЕРЖАНИЕ

Введение.....	4
Основная часть.....	5
Заключение.....	8
Библиографический список.....	9
Приложение 1.....	10
Приложение 2.....	18

ЫНГЫЛДАРЫМАШ (ВВЕДЕНИЕ)

«Лексика» лаштык 5 классаш материалышты ик тѳнг вѳрѳм нѳлѳн шалга, туан йѳлмѳн шая пайдажы доно пѳлдѳрѳ. Урокишты информѳцим кѳчѳлмѳ сакой источник доно, тѳнг шотышты лѳймдер доно пѳшѳм ѳштѳмѳш ик тѳнг вѳрѳм нѳлеш. Содержани шотышты литература, искусство гач темым пачын пуаш цацымы. Пѳтѳришѳ вѳрѳшкѳ тыменьшѳвлѳн ум пѳлен нѳлѳн кердмѳштѳ, цацымышты негѳцеш нѳнѳн пақыла виѳнгмѳштым, тенгеок тыменьмѳ материалым ынгылымыштым шѳндѳмѳ. Тыменьмѳ пѳшѳм куштылгын нѳнгеѳш шукуы йиш пѳшѳ формым кычылтмаш палша: сирѳмѳ дѳ устный, тымдышы виктѳрѳмѳ доно ѳль ѳшке вужа ѳштѳмѳ. Коллективный пѳшѳм ѳшке вужа дѳ партышты ѳштѳмѳ пѳшѳ доно вѳшталтымаш тыменьшѳвлѳн янгылымыштым шѳрѳ, нѳлмѳ пѳлѳмѳшѳм ланзылаш, тергѳш, ѳштѳмѳ заданивлѳн качествыштым лѳктѳш палша.

Анжыктымы материалым мары йѳлмѳ дѳ литературым тымдышывлѳ 5 классышты мары йѳлмѳ урокым эртѳрѳмѳ годым кычылт кердѳт.

ТБІНГ ЛАШТЫК (ОСНОВНАЯ ЧАСТЬ)

Урокын темыжы: Шамакын лексический дә грамматический значенижбї.

Урокын типшї: у пәлїмәшбїм нәлмбї урок.

Оборудовани: интерактивный доска, компьютер, проектор, карточкывлә.

Цель: шамакым, лексический значеним шотыш нәлбн, тәр кычылташ; лексический дон грамматический значеним айыраш тымдаш.

Задачывлә:

- шамакын значенивләжбї гишән пәләш;
- толковый лбїмдербїм кычылташ тыменәш;
- туан йбїлмбн пайдажым ынгылаш.

Пәшә ләктбш техенб лишәшлык:

Предметный: *шамакын лексический дә грамматический значенижбї* терминвләм айыраш.

Коммуникативный: бшкә вуя дә группышты пәшәлбїмбї годым икышын тыменб мыштышым бштәш.

Регулятивный: у пәшә йиш дә келшбїмәш форма гач виәнгмбї корным проектируәш.

Познавательный: шамакым, синтаксический конструкцим, текстбїм чангымы годым вәшлиәлтшбї йбїлмбштышбї явеним, процессбїм, кблбїм, отношением ынгылдараш.

Личностный: бшкә вуя дә партышты пәлен нәләш тыменбмбї пәшәш кымылангдаш.

Кычылтмы технологивлә:

- проблема негбцеш тымдымәш
- икышын пәшәлбїмәш
- икбжәк-иктбн пәшәм тергбмәш.

Урокым эртәрәш презентаци палша. Пбтәриш ашкыл гбцок урокышты пәшәләш кымылангдышы атмосфера лишәшлык.

Шанәш тәрвәтбїмбї годым предметын ик лаштык гбц весбш ванжымы йбнбм кычылтмы. 5 клакссышты фонетика (юквләм тыменеш) дон синтаксис (шамак кблдбшвләм, предложенивләм тыменеш) маханб единица кизн кодын? Тенге тыменшбївлә шамак доно пәлбмбї лит, шамак гишән халык шаявләм келесәт.

Пақыла тетявлә бшкәок шамак гишән слайд мычкы шайышт пушашлык ылыт: шамакын лексический дә грамматический значенижбї улы. Кыце нбнбм айыраш, пәләш?

Шбндбмбї ядмәшым рәшәш картинбм тәр постарымәш, лбїмдер доно пәшәлбїмәш палшат. Каждый парта вблнбї

лакштыквләш пѣчкеден шѣндѣмѣ картин, тыменьшѣвлә тѣдѣм пазл гань постарышашлык ылыт. Вара иктешлѣмәш ләктеш: кыце самынь погымы картинѣм ынгылаш ак ли, самынь чангымы предложениәт шанымашым тѣр келесәш әптѣртә. Тишток тыменьшѣвлә художник А.В. Григорьев гишән әшѣндәрәт. «Натюрморт» шамакын лексический значенижѣм руш толковый лѣмдер палшымы доно ынгылдарат. Тыменьшѣвлә сакой йиш лѣмдер доно, лѣмдерѣн структурыжы доно пәлѣмѣ лит, кынам нѣнѣм кычылташ лимѣм ынгылат. Шамакын лексический значени гишән ынгылаш кроссворд палша, тетявлә тѣдѣм бѣшкеок решәт, тѣнг (лѣмдер) шамакын значенижѣм ынгылдарат.

Материалым тѣр ынгылымым пәләш А.А. Саваткова «Словарь горномарийского языка» лѣмдер доно пәшәлѣмәш палша. Практика анжыкта, лѣмдер доно пәшәлѣмәш тыменьшѣвлән интересѣштѣм утларак ылѣжтә, шамак пайда доно пәлѣмѣм бѣштә. Тетявлә пәлѣшәшлык ылыт кынам махань лѣмдерѣм кычылташ: шамакым сирен ат мышты – орфографи лѣмдерѣм кычылташ, значенижѣм ат пәлѣ – толковый лѣмдерѣм пачаш келеш, кырык мары шамакын значенижѣм ат пәлѣ – кырык-марла рушла лѣмдерѣм пач, руш йѣлмѣштѣ шамакын значенижѣм ат пәлѣ – рушла толковый лѣмдерѣм пачаш келеш. Паकыла тыменьмѣ пособи доно пәшәләш йѣнән. Заданим тетявлә пѣтәри класс доно иквәреш устно, вара доскаәш, тетрадеш бѣштәт.

Янгылымашым шѣрәш физминутка палша. Тиштәт шамаквлән значеништѣм пәләш келеш. Тымдышын попымыжы семѣнь тетявлән кид вуйыш, кѣдәлѣш, пылвуйыш тѣкнә (*картуз* (кид вуйыш тѣкнә), *мѣжәр* (кафтан), кид кѣдәлѣштѣ, *йѣдал* (кид пылвуйыш тѣкнә)). А тымдышы нѣнѣн внимаништѣм тергә, куктылеш, кидвләм вес вәрѣш шѣндә. Примереш, кушак манмы годым бѣшкѣмжѣн кидшѣ кѣдәлѣштѣ лиәш.

Шанымаштына, йѣлмѣ уроквлә литература доно кѣлдәлтшәшлык ылыт. Урокушты тыменьшѣвлә И. Одарын «Имни кѣтѣмәштѣ», («Лѣдѣшвлә» шайыштмаш гѣц лаштык) произведени гѣц лаштык доно пәшәләт: пѣтәри колыштыт, махань произведени гѣц ылмы пәләт, вара каждый йәмдѣлѣмѣ листеш тѣнгәлтѣш формышты ылшы шамаквләм керәл формыш шѣндә. Пәшәм пѣтәрѣмѣкѣ пашкудын пәшәжѣм образец семѣнь проверайә, тергѣмѣ семѣнь отметкым шѣндә. Остаткәш иктешләт, махань шая лаштыквләм вашталтенѣт, нѣнѣ мам анжыктат.

Урокушты нәлмѣ пәлѣмәшѣм системыш кандаш кроссворд палша, кышты урокушты кычылтмы шамаквлә, ынгылымашвлә вәшлиәлтѣт.

Тоқы тыменьмы̄ пособи семы̄нь кок пашам̄ колтымыла, тетя келшен толшым̄ Ышкеок айыра. Тоқы колтымы пашавлам̄ классышты ынгылдараш келеш.

Урок мычашты тыменьшы̄влалан̄ отметкым̄ шындымы̄ла. Тиштѣ тетян̄ пашалымы̄жым̄, тѣдѣн̄ Ышкѣлан̄ пумы̄ акшым̄, Ышке вужа Ыштѣмы̄ пашан̄ отметкыжым̄ шотыш̄ налмы̄ла.

Тыменьшы̄влан̄ урок гишан̄ шанымыштым̄ палаш̄ ядмашвлѣ палшат:

уроқышты мам̄ пален̄ налда?

ма таландѣ келибиш, ма уке?

цилаок ынгылышда ма?

Остаткаэш тыменьшы̄влѣ Ышке палымашыштым̄ ташкалтыш гач̄ аклат: доска докы лактын̄, Ышке шыдырыштым̄ керал̄ ташкалтышеш̄ тышкат (цилажѣ вѣц̄ ташкалтыш). Ик̄ цѣреан̄ шыдыр̄ вѣреш̄ сакой̄ цѣреанвлам̄ кычылташ̄ лиэш, кыдывлѣ урок̄ келшымы̄м̄ аль̄ келшыдымы̄м̄ анжыктат, а ташкалтышвлам̄ Ышкѣлан̄ шындымы̄м̄ оценка доно̄ кѣлдѣш̄ лиэш.

ИКТЕШЛЫМЪШ (ЗАКЛЮЧЕНИЕ)

«Шамакын лексический дә грамматический значенижы» тема лексика лаштыкым тыменьмы годым пѳтаришы урок ылеш. Тѳнгѳлтѳш гѳцок тыменьшѳвлѳм у пѳлымѳшѳм нѳлѳш кымылангдаш партѳышты, Ышке вуя пѳшѳлымѳш палшат. Практика анжыкта, лѳмдервлѳ доно пѳшѳлымѳш тетявлѳм Ылыжтѳ, пакыла пѳшѳм Ыштѳш шѳмангдѳ. Сакой технологивлѳм кычылтмаш, Ыштѳшѳшлык заданивлѳн икѳжѳк-иктѳштѳ доно кѳлдѳлтмѳштѳ шѳндѳмѳ цель, задачывлѳм шокташ палшат.

КЫЧЫЛТМЫ ЛИТЕРАТУРА

1. Иванова Е.М., Бастракова П.В., Воронцова Т.Н. Туан литература, Йошкар-Ола: Мары книгä издательство, 1994. – 149 с.
2. Крысин Л.П. Толковый словарь иноязычных сло. – 3-е изд., стереотип. – М.: Русский язык, 2001. – 856 с. – ISBN 5-200-02878-7
3. Ожегов С.И. Шведова Н.Ю. Толковый словарь русского языка, М.: Азбуковник, 1997. – 937 с.
4. Павлова Н.М., Першуткина Р.К. Мары йылмь: 5 класслан учебный пособи, Йошкар-Ола: Мары книгä издательство, 2012. – 168 с.: ил. – ISBN 978-8-7890-1095-1

Приложение 1

Урокын темыжы: Шамакын лексический да грамматический значенижы.

Класс: 5

Предмет: мары йылмы

Тымдышы: Павлова Наталия Мануиловна, мары йылмым да литературым тымдышы, «Пайскырык кыдалаш школ» МБОУ

Урокын йишбжы: у палымашым нълмы урок

Оборудовани: интерактивный доска, компьютер, проектор, карточкывля.

Урокын цельжы:

1. Образовательный: «лексика» тема доно палемдымаш; шамакым, лексический значеним шотыш нълын, тюр кычылтмаш.
2. Виангдышы: тыменьмы предмет докы интересым йлыжтымаш.
3. Воспитываймы: шачмы йылмы яраташ кымылынгдымаш, тдын доно когешныктымаш.

Задачывля:

- шамакын значенивлажы гишан палаш;
- толковый лымдерым кычылташ тыменяш;
- туан йылмын пайдажым ынгылаш.

Паша лактыш техень лишашлык:

Предметный: шамакын лексический да грамматический значенижы терминвлам айыраш.

Коммуникативный: бшке вужа да группышты пашалымы годым икышын тымень мыштышым бшташ.

Регулятивный: у паша йиш да келшымаш форма гач виангмы корным проектируаш.

Познавательный: шамакым, синтаксический конструкцим, текстым чангымы годым вшлилтшы йылмыштышы явленим, процессым, кылым, отношением ынгылдараш.

Личностный: бшке вужа да партышты пален нълаш тыменьмы пашаш кымылангдаш.

Кычылтмы технологивля:

- проблема негичеш тымдымаш
- икышын пашалымаш
- икыжак-иктын пашам тергымаш.

Тымдышын пашажы	Тыменьшын пашажы	УТД (УУД)
Пашайлаш кымылангдымаш (мотивация к учебной деятельности)		
Цель: тетявлам тыменьмы пашайкы кымылангдымаш.		
Пуры кечы, ыдыр-ырвезывла!	Пуры кечы!	Личностный Коммуникативный
Атуализация знаний		
Цель: шанаш кымылангдымаш		
<p>Ти тыменьмы ин та кок разделым тымень пыгаренда, келгы палымашвлам налында. Тагачы пашанам пакыла нангеня. Ма гишан попаш тынгаалына? Алда слайдым анжалына.</p> <p>Тыменьмы разделвлда: фонетика (юквлам тыменеш), синтаксис (шамак кылдыш, предложенивлам тыменеш). Ныны лошты ма кизн кодын? Кыце шанедя?</p> <p>Шамак гишанжы мам тыменяш лизш?</p> <p>Шамак гишан икта халык шаям келесыда.</p>	<p>Шамак.</p> <p>Каждый шамакын бшке значенижы улы.</p> <p>Пуры шамак лум уштара.</p>	<p>Регулятивный Познавательный</p>
Проблемам шындымаш		
Цель: шамакын значенивлажы доно палемдымаш		
<p>Слайд мыкы шамак гишан шайшт пуда. Тор, шамакын лексический да грамматический значенижы улы, лексический – шамак мам анжыкта, грамматический – шамаквлам икыжак-икты доно кылдыш палша. Шамаквля предложениш ушнат,</p>	<p>Шамакын лексический да грамматический значенижы улы</p>	<p>Познавательный</p>

<p>тамахань шанымашым келесәш палшат. Проблема: кыце шамакын лексический да грамматический значенижым пәләш?</p>		
<p>Проблемым решімәш</p>		
<p>Цель: шамакын лексический дә грамматический значенижым айыраш</p>		
<p>Ыдбір-бїрвезївлә, стөл вїлнїдә циләнәт картинїм лаштыквләш шелмї, әлдә ти картинїм постаренә. Пїгәриок кидїш иктә-махань лаштыкшым нәлїмәдә, картинїштї мам анжыктымы келесен кердїдә ма? Картинїм самынь постарен шїндедә гїнь, тїдок лиэш. Тенгеок самынь чангымы предложеним, самынь кычылтмы шамак шанымашым ынгылаш әптїртә. Ти картинїн авторжым әнят иктәжї келесен кердїдә? (ИКН уроқышты тїдїн доно пәлїмї лїндә, уке гїнь икманярышты тїдїн творчествыжым тыменьїдә. 1891 ин Пїртныреш шачшы художник, тїдїн лїмеш Цикмә халаштына историко- художественный</p>	<p>Тыменьшївлә парта вїлнїшбї картинвләм анжат. Нїнї ынгылат: пасна лаштык гїц картиным пәләш ак ли, лаштыквләм самынь постарымыкат техеньок лиэш. Предложенимәт самынь чангымыкы шанымашым тїр келесен пуаш ак ли.</p> <p>Александр Владимирович Григорьев</p>	<p>Коммуникативный Познавательный</p>

<p>музей улы, техень фамилиянок шымлызын лымжым школда намалеш. А ма техень натюрморт? Шамакын лексический значенижй.</p>	<p>С.И. Ожегов, Н.Ю. Шведова «Толковый словарь русского языка»: Картина с изображением крупным планом предметов: цветов, битой дичи, рыбы, утвари Окня анзылны сар ирис пелед шынзын.</p>
<p>Алдя ти картин семын икманяр предложеним шаненя, иктажым сиреня. Кроссвордым решимаш, Тынг шамакым палымаш. Кроссвордым решимы годым шамакын махань значенижым палаш келеш? Палдыртимы клеткавлашты махань шамак лакты? Ма техень лымдер?</p>	<p>Кроссвордым решимы годым шамакын лексический значенижым палаш келеш.</p> <p>Лымдер доно пашалымаш. С.И. Ожегов, Н.Ю. Шведова «Толковый словарь русского языка»: Словарь – собрание слов (обычно в алфавитном порядке), устойчивых выражений с пояснениями, толкованиями или переводами на другой язык</p>
<p>Шука йиш лымдер лин кердеш: орфографи лымдер (шамаквлам тор сираш манын), толковый лымдер (шамакын значенижым палаш), словарь</p>	<p>Тыменьшывля лымдервлa доно палымы лит, махань доно пашаленыт, келесят.</p>

<p>горномарийского языка (кырык марла – рушла лымдер), синонимвлан словарь, англо-русский, русско-английский словарь, толковый словарь иноязычных слов да молат.</p>		
<p align="center">Төр ынгылымым тергымаш (коррекция) Цель: материал ынгылымым тышлымаш</p>		
<p>А.А. Саваткова «Словарь горномарийского языка» лымдер доно пашалымаш: Мышкаш (4 знач.), роаш (1 знач.) шамаквлан значеништым радбы доно моаш. Учебник сембынь 211 пашам бштымаш.</p>	<p>Лымдер доно пашалат. Иктешлат: лымдерыштты шамаквлан алфавит сембынь пуалтыт, каждый шамакын бшке словарный статьяжы улы. Ик значениан да шуку значениан шамаквлан айыртембшттым келесат. Заданим икта тыменьши лыдеш. Пытариш предложеним иквареш, 2, 3, 4 радбы доно, 5 доскашты (каждый кок шамак кылдышым сира), 6 цилан иквареш.</p>	<p>Познавательный Регулятивный</p>
<p>Физминутка Цель: ынгылымым шорымаш</p>		
<p>Шамаквлан попа: картуз, мбжар, йыдал.</p>	<p>Шагалыт, парта логыц лактыт: Картуз (кид вуйыш тыкна), мбжар (кафтан), кид кыдалышты, йыдал (кид пылвуйыш тыкна)</p>	<p>Регулятивный</p>
<p align="center">Налмы палымаш доно бшкевуга пашалымаш (Самостоятельная работа с использованием полученных знаний) Цель: тор ынгылымым тергымаш</p>		
<p>Ти текст лаштык махань произведени гыц ылеш, палыда. Миколай – цевер арватгы. Вуйышты ыражын мбжар – савыц вяреш.</p>	<p>И. Одар – Иван Ефимович Ромашов «Имни кытымашты», («Лудышвлан») шайыштмаш гыц лаштык)</p>	<p>Коммуникативный Познавательный</p>

<p>Сынзәжымәт ак лүктәл: важыләш. Арвәтй сага армары, Вачиәт Вачиәт агыл... Каргуз – тйрйнь. Кйдәлйштй шүкшй йштйр – кымда кушак. Ялышты ыражын кем. Арвәтй вйкй тйрйнь веле анжалеш. Йойын ййрәлтә. Арвәтй пиш ышан... Сагашты арвингы – Ондри. Сүәнйм виктәрә... Аклймй норма: 1-2 САМЫНЬ – «4», 3-4 САМЫНЬ – «3», ПАКЫЛА «2». Махань шая лаштыквләм төр формыш шйндйшнә? Нйнй мам анжыктат? Әче махань шая лаштыквләм пәледә?</p>	<p>Парта вйлнйшй листвйвлә доно пәшәләт: скобкеш пумы шамаквләм керәл формыш шйндәт. Листйвләм вашталтен, отметкым шйндәт. Тыменьшйвлә икбйжәк- иктйштйлән отметкым шйндәт.</p> <p>Лйм шамак, глагол.</p> <p>Лйм шамак предметйм, глагол – действом.</p> <p>Пәлйк шамак, наречи, местоимни, шот шамак, последлог, союз.</p>	
Пәлймәшйм системш кандымаш (систематизация знаний)		
Цель: нәлмй пәлймәшйм пингыдемдймәш		
<p>Схема семйнь урокум иктешлә Кычылтмы материалым кроссворд гач әшйндәрбйктә</p>	<p>Ынгылдарат. Кроссвордым решәт</p>	<p>Познавательный</p>
Току колтымы пәшәм ынгылдарымах		
Цель: тоны йштйшәшлык пәшәм ынгылдарымах		
<p>Току пәшә: 213 әль 215 пәшә</p>	<p>Кольштыт, ядмашвләм пуат</p>	<p>Познавательный</p>
Отметкым шйндймәш (оценивание)		
Цель: урок гач пәшәлймй гишән отметкым шйндймәш		
<p>Кыце йшке пәшдәм әкледә?</p>	<p>Тыменьшйвлә пәшәштйлән оцнкым пуат, ти отметка вес тыменьшйвлән</p>	<p>Личностный Регулятивный</p>

	шанымышты доно пингъдемдәлтеш.	
Иктешлѣмәш (рефлексия учебной деятельности)		
Цель: тыменьшѣвлән урок гишән шанымыштым пәлѣмәш.		
Урокышты мам пәлен нәлдә? Ма тәләндә келшѣш, ма уке? Циләок ынгылышда ма? Цевәрѣн! Урок гишән тау.	Бѣшке пәлѣмәшѣштѣм ташкалтыш гач әкләт (доска докы ләктѣн бѣшке шѣдѣрѣштѣм керәл ташкалтышеш тышкат). Цевәрѣн!	Личностный Коммуникативный

Кычылтмы литература:

5. Иванова Е.М., Бастракова П.В., Воронцова Т.Н. Туан литература, Йошкар-Ола: Мары книгә издательство, 1994. – 149 с.
6. Крысин Л.П. Толковый словарь иноязычных сло. – 3-е изд., стереотип. – М.: Русский язык, 2001. – 856 с. – ISBN 5-200-02878-7
7. Ожегов С.И. Шведова Н.Ю. Толковый словарь русского языка, М.: Азбуковник, 1997. – 937 с.
8. Павлова Н.М., Першуткина Р.К. Мары йѣлмѣ: 5 класслан учебный пособи, Йошкар-Ола: Мары книгә издательство, 2012. – 168 с.: ил. – ISBN 978-8-7890-1095-1.

Приложенивлә

1. Картиньм постараш (пӳтари лаштыквләэш пычкешдәш):

2. Скобкыштышы шамаквләм керәл формыш шӳндәш.

(Фамили, лӳм)

Миколай – цевәр әрвәтӳ. (Вуй) _____ ыражын мӳжәр
– савыц вәреш. Сӳнзәжӳмәт ак лӳктәл: _____
(важылаш). Әрвәтӳ сага армары, Вачиәт Вачиәт агыл... Картуз –
тӳрӳнӳ. (Кӳдәл) _____ шӳкшӳ ӳштӳр – кымда кушак.
(Ял) _____ ыражын кем. Әрвәтӳ вӳкӳ тӳрӳнӳ
веле _____ (анжалаш). Йойын
_____ (ӳйрәлтәш). Әрвәтӳ пиш ышан... Сагашты
арвингӳ – Ондри. (Сӳән) _____ виктәрә...

Заданивлә:

1. Скобкеш пумы шамаквләм керәл формыш шб́ндәш.
2. Махань шая лаштыквләм төр формыш шб́ндышна?

Приложение 2

В облачном сервисе

<https://cloud.mail.ru/public/5Tem/19YcJcr6>

Павлова Наталия Мануиловна

**ИЗУЧЕНИЕ ЛЕКСИЧЕСКОГО И ГРАММАТИЧЕСКОГО ЗНАЧЕНИЯ СЛОВА
НА УРОКАХ МАРИЙСКОГО (ГОРНОГО) ЯЗЫКА В 5 КЛАССЕ**

Методическая разработка

Подписано к печати 13.06.2018. Гарнитура Тип Таймс.
Усл. печ. л. 1,12. Учетно-изд. л. 1,02.

Отпечатано в ГБУ ДПО Республики Марий Эл «Марийский институт образования»,
424918, г. Йошкар-Ола, с. Семеновка, ул. Интернатская, 7.